

Informace k předmětu

SPp124 Specializace: Surdopedie 1

(podzim 2019)

PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D., PhDr. Pavla Pitnerová, Ph.D.

Organizace výuky:

- **19.9.** - úvodní setkání, informace k průběhu semestru, požadavky vyučujících, náplň předmětu, zadání samostatných prací, informace k praxím, apod.
- **26.9.- 12.12. výuka**
- praxe – informace k průběhu a realizaci praxí
- test – 12.12.2019 + ústní zkouška – zkouškové období – přihlašování přes IS (možný předtermín v týdnu od 16.12.2019)

Požadavky:

- aktivní účast ve výuce
- vytvořit seznam prostudované literatury + anotace 2 odborných publikací k vybraným tématům
- účast na kulturní akci Neslyšících nebo akci určené pro děti / žáky se sluchovým postižením, popř. návštěva kavárny u Žambocha spojená s přednáškou / popř. Tiché kavárny či jiného podobného zařízení, ČUN, Centra denních služeb pro osoby se SP, ...
- úspěšné složení **písemné + ústní zkoušky**
- samostatný úkol:

Zpracování stručné *případové studie* reflektující dosaženou úroveň komunikačních dovedností a jazykových kompetencí jedince se sluchovým postižením (v jakémkoli věku, dle místa konání praxe) – bude součástí deníku z praxe.

- **tvorba samostatného úkolu** – jen **studenti 1 obor SP**: skupiny 3 – 4 studenti, zpracovat cca. 5 her / aktivit na téma „Jaké je to neslyšet“, „Simulace sluchového postižení“, „Komunikace s osobami se SP“ apod. - vymezený prostor pro tvorbu skupinové práce v termínech **28.11. a 5.12.** – **samostudium**, zkouška z modře vyznačených okruhů.
- **studenti 2 obor – 28.11. a 5.12.** - výuka – zaměřena na zbytek témat v rozsahu SZZ – tzn- zkouška ze všech 12 okruhů

Okruhy ke SZZ - SURDOPEDIE

1. Terminologická východiska oboru surdopedie – vymezení základních pojmů - obor, cíl, metody, mezioborové vztahy, předmět zájmu oboru surdopedie
2. Historický vývoj péče o jedince se sluchovým postižením - průkopníci vzdělávání neslyšících (obd. 16. – 17. století), rozvoj institucí, ústavů a škol pro sluchově postižené, vývoj koncepcí vyučování, milánský kongres, péče o jedince se sluchovým postižením ve 20. století v českých zemích, osobnosti ve světě osob se sluchovým postižením
3. Sluch - anatomie a fyziologie sluchového ústrojí, význam sluchu, důsledky sluchového postižení. Klasifikace a etiologie sluchového postižení - faktory negativně ovlivňující vývoj sluchového ústrojí, diagnostika sluchových vad - diagnostika sluchového postižení, objektivní a subjektivní sluchové zkoušky, screeningové vyšetření sluchu, depistáž, preventivní prohlídky.
4. Řeč u jedinců se sluchovým postižením - ontogeneze řeči, stádia vývoje řeči u jedinců se sluchovým postižením, přípravné období a vlastní vývoj řeči u dítěte se sluchovým postižením ve slyšící a neslyšící rodině, jazykové roviny. Logopedická péče u jedinců se sluchovým postižením, včasná sluchově-řečová výchova.
5. Komunikace - charakteristika a význam mezilidské komunikace, komunikační systémy osob se sluchovým postižením – přehled a popis, legislativní opatření. Odezírání. Vizuálně motorické komunikační systémy.
6. Sluchová protetika - individuální sluchová protetika, přístroje a pomůcky pro individuální logopedickou péči a sluchovou výchovu, kompenzační pomůcky a jejich význam, využití při vzdělávání, legislativa.
7. Včasná intervence u jedinců se sluchovým postižením - raná péče, speciálně pedagogická centra, formy spolupráce s rodinou, situace rodičů dítěte se sluchovým postižením, zdravotnická péče, screening, depistáž, speciálně pedagogická diagnostika, výběr školského zařízení.
8. Systém vzdělávání u jedinců se sluchovým postižením - předškolní zařízení, základní školy pro sluchově postižené, OU, SOU, SOŠ, SŠ pro sluchově postižené, možnost studia studentů se sluchovým postižením na VŠ. Komunikační přístupy užívané ve vzdělávání dětí a žáků se sluchovým postižením. Profesionální orientace a profesionální uplatnění jedinců se sluchovým postižením
9. Inkluzivní vzdělávání dětí, žáků a studentů se sluchovým postižením - podmínky, spolupráce s SPC, služby poskytované SPC pro sluchově postižené žákům, učitelům

běžných škol a rodičům, podpůrná opatření, legislativa. Podpůrná opatření žáky pro žáky s potřebou opory z důvodu sluchového postižení nebo oslabení sluchového vnímání.

10. **Legislativní opatření** - legislativní opatření vztahující se ke vzdělávání dětí, žáků a studentů se sluchovým postižením, zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob, možnosti využívání tlumočení z/do znakového jazyka, příspěvky na kompenzační pomůcky, zdravotnická péče.
11. Komunita Neslyšících - kultura Neslyšících, organizace osob se sluchovým postižením, kluby neslyšících, volnočasové aktivity, časopisy zaměřené na problematiku sluchového postižení. Tlumočnické služby pro osoby se sluchovým postižením – tlumočení z/do znakového jazyka, podmínky tlumočení, etický kodex tlumočnicka znakového jazyka, legislativní opatření.
12. Hluchoslepota - pojetí a klasifikace hluchoslepoty, etiologie, možnosti vzdělávání, organizace pro jedince s hluchoslepotou